Praca w domu

Jak ją przedstawiają polskie media?

Warszawa, 18.09.2014

Karolina Goś-Wójcicka

Instytut Spraw Obywatelskich

PROJEKT „DOM TO PRACA – AKTYWIZACJA I PARTYCYPACJA OBYWATELSKA OSÓB PRACUJĄCYCH W DOMU" WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIE W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ.

Jak wygląda nasze życie?

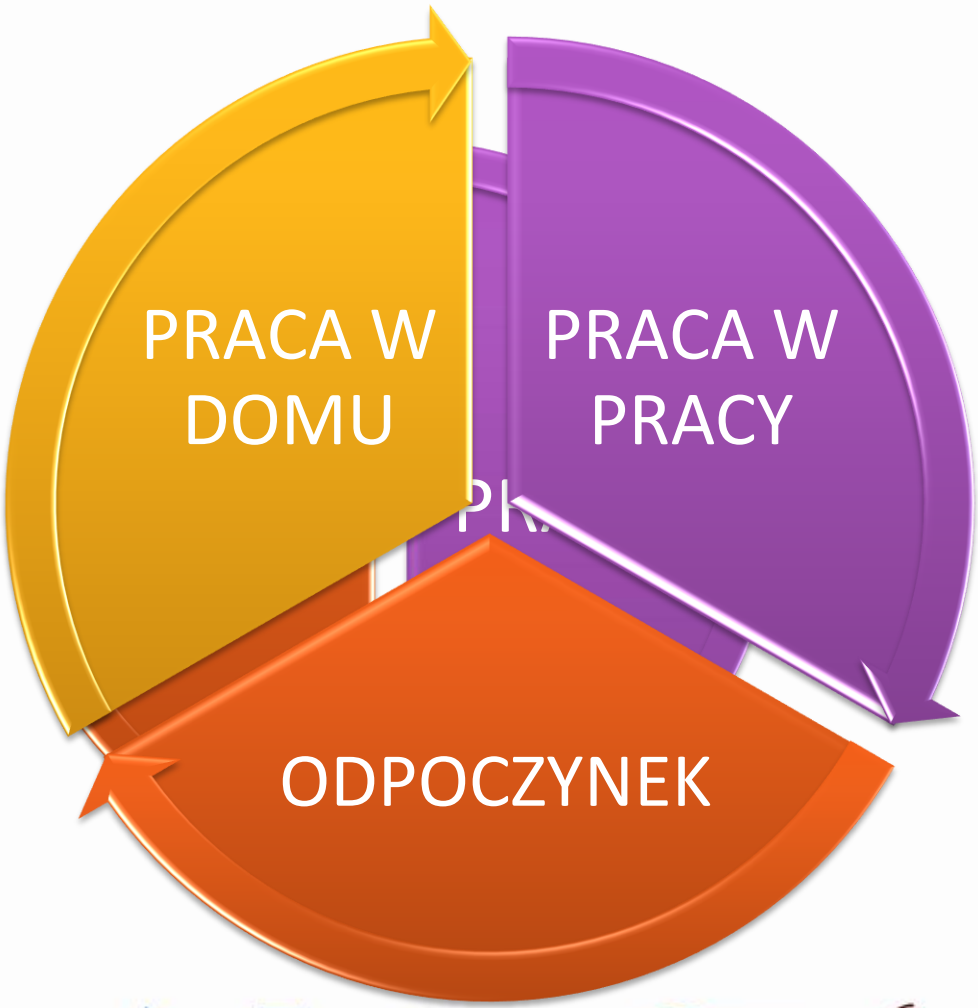

PROJEKT „DOM TO PRACA – AKTYWIZACJA I PARTYCYPACJA OBYWATELSKA OSÓB PRACUJĄCYCH W DOMU" WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIE W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ.

Praca domowa w 1984, 2003, 2013

– odsetek kobiet i mężczyzn uczestniczących w pracach domowych

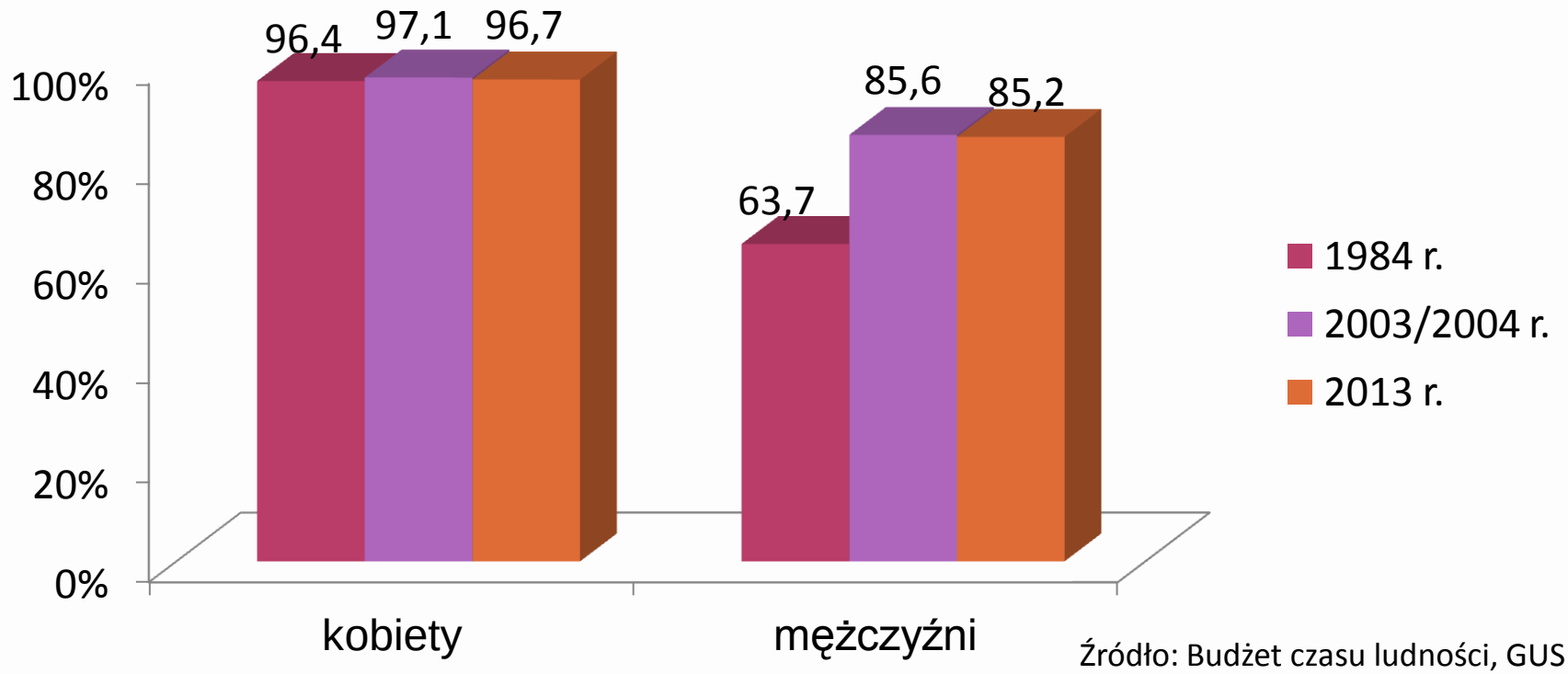

Źródło: Budżet czasu ludności, GUS

PROJEKT „DOM TO PRACA – AKTYWIZACJA I PARTYCYPACJA OBYWATELSKA OSÓB PRACUJĄCYCH W DOMU" WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIE W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ.

Praca domowa w 1984, 2003, 2013

– czas poświęcany przez osoby ją wykonujące

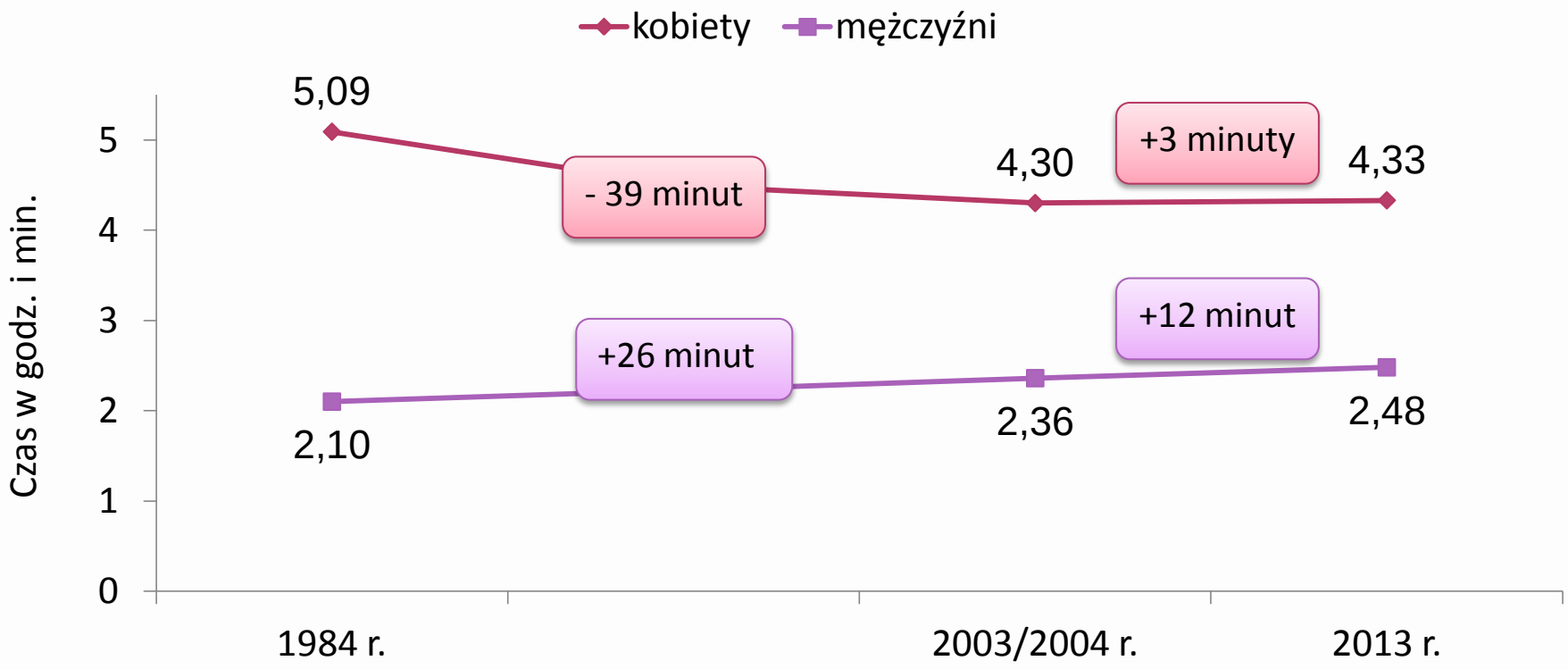

Źródło: Budżet czasu ludności, GUS

PROJEKT „DOM TO PRACA – AKTYWIZACJA I PARTYCYPACJA OBYWATELSKA OSÓB PRACUJĄCYCH W DOMU" WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIE W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ.

Dzienny łączny czas pracy odpłatnej i nieodpłatnej w 2013 r. (w godzinach i minutach)

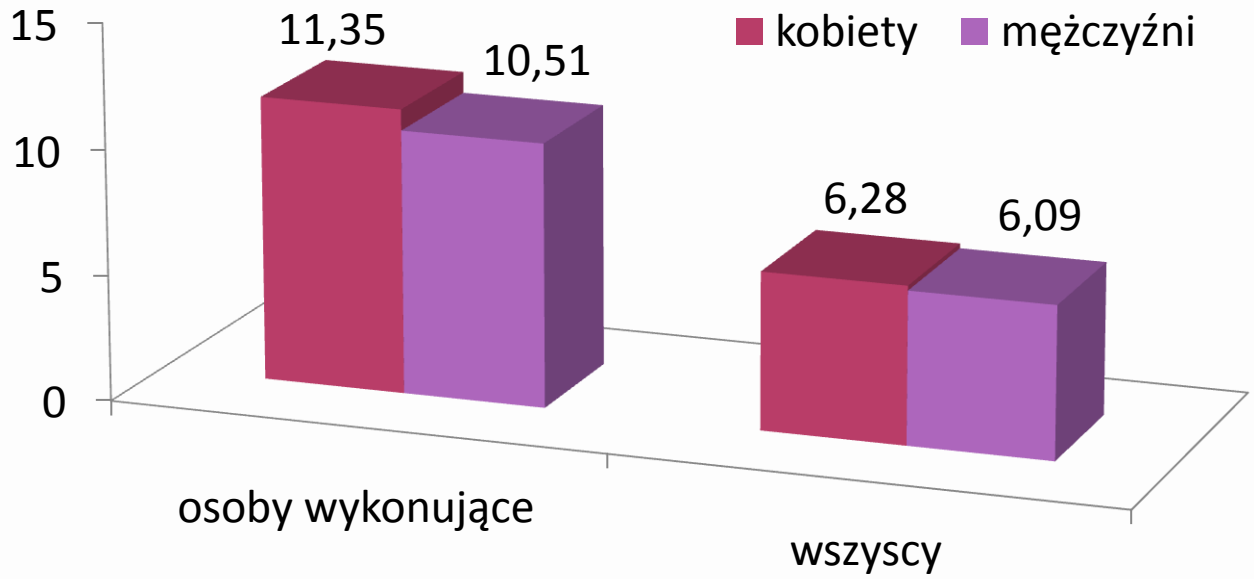

Statystyczna Polka pracuje w ciągu dnia o 19 minut więcej niż statystyczny Polak, w miesiącu o 10 godziny, a w roku 120 godzin, czyli 5 pełnych dób.

Źródło: Budżet czasu ludności, GUS

PROJEKT „DOM TO PRACA – AKTYWIZACJA I PARTYCYPACJA OBYWATELSKA OSÓB PRACUJĄCYCH W DOMU" WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIE W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ.

Metodologia badania przekazów medialnych nt. pracy domowej

- Cel – zebranie informacji o wizerunku osób pracujących w domu, a także wizerunku samej pracy domowej, który prezentowany jest w kluczowych mediach.
- Trwał 6 miesięcy, **od stycznia do czerwca 2014** r.
- Zostały objęte nim treści przekazów medialnych cieszących się największą popularnością (wg oglądalności lub nakładu).
- Praca domowa (inaczej: praca w domu) została zdefiniowana jako **wszystkie zajęcia i prace wykonywane nieodpłatnie na rzecz najbliższej rodziny lub własnego gospodarstwa domowego.** Zajęcia te musiały mieć charakter pracy, a więc mogłyby być wykonywane odpłatnie poza rodziną, jednak osoba wykonująca te zajęcia nie miała żadnych dochodów z tego tytułu.

PROJEKT „DOM TO PRACA – AKTYWIZACJA I PARTYCYPACJA OBYWATELSKA OSÓB PRACUJĄCYCH W DOMU" WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIE W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ.

Metodologia badania
– kategorie i programy/gazety objęte monitoringiem

SERIALE CODZIENNE
- „M jak miłość”
- „Barwy szczęścia”
- „Na wspólnej”

PROGRAMY INFORMACYJNE
- „Fakty” (19.00)
- „Wydarzenia” (18.50)
- „ Wiadomości” (19.30)

DZIENNIKI
- „Fakt”
- „Super Express”
- „Gazeta Wyborcza”

TYGODNIKI SPOŁECZNO-POLITYCZNE
- „Gość Niedzielny”
- „Polityka”
- „ Newsweek Polska”

MIESIĘCZNIKI KIEROWANE DO KOBIET
- „Twój Styl”
- „Poradnik domowy”
- „Claudia”

PROJEKT „DOM TO PRACA – AKTYWIZACJA I PARTYCYPACJA OBYWATELSKA OSÓB PRACUJĄCYCH W DOMU" WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIE W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ.

Seriale
– czas przeznaczony na sceny związane z pracą w domu

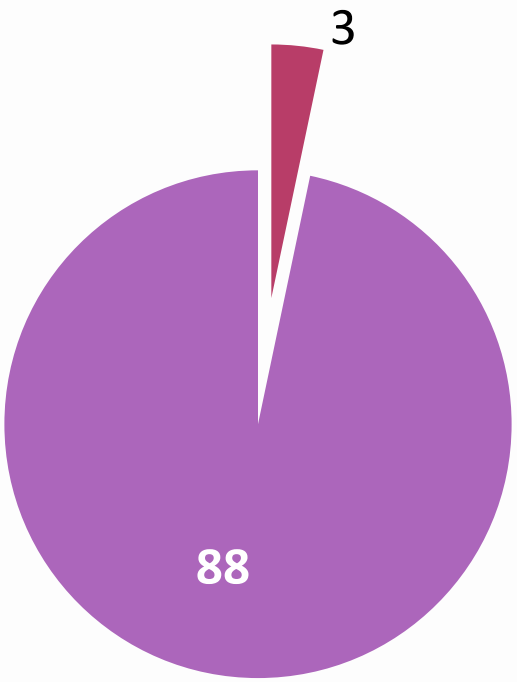

Po zsumowaniu czasu wszystkich scen związanych z pracą w domu największy wymiar miał on w **„Barwach szczęścia" – blisko 2 godziny, co stanowiło 5% czasu wyemitowanych odcinków**. W pozostałych dwóch serialach było to **po około 0,5 godziny** i **odpowiednio niespełna 2% czasu w „M jak miłość"** oraz prawie **3% czasu w „Na wspólnej".**

PROJEKT „DOM TO PRACA – AKTYWIZACJA I PARTYCYPACJA OBYWATELSKA OSÓB PRACUJĄCYCH W DOMU" WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIE W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ.

Seriale
– płeć postaci wykonujących prace domowe

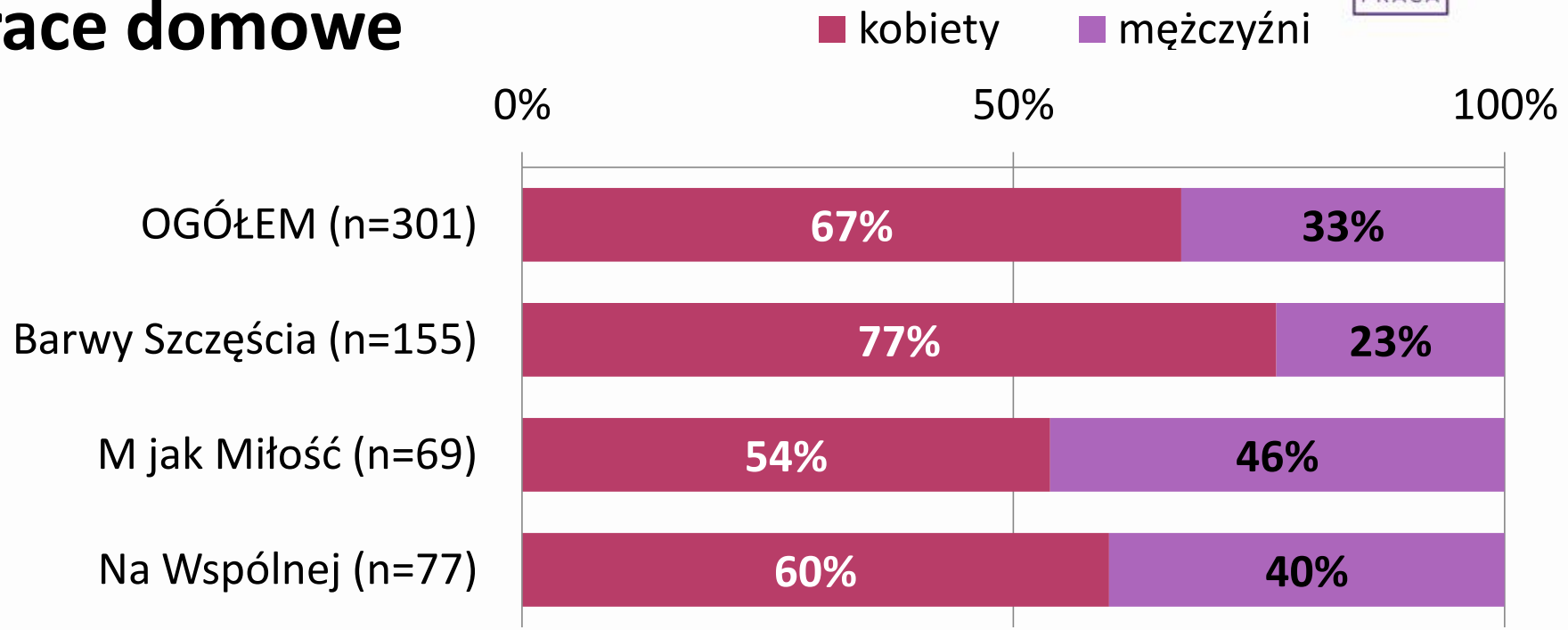

Najnowsze dane GUS (2013) wskazują, że 62% czasu poświęconego na prace domowe jest poświęcanego przez kobiety – wizerunek kreowany w polskich serialach jest więc bardziej tradycyjny niż rzeczywistość.

PROJEKT „DOM TO PRACA – AKTYWIZACJA I PARTYCYPACJA OBYWATELSKA OSÓB PRACUJĄCYCH W DOMU" WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIE W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ.

Seriale
– wiek postaci wykonujących prace domowe

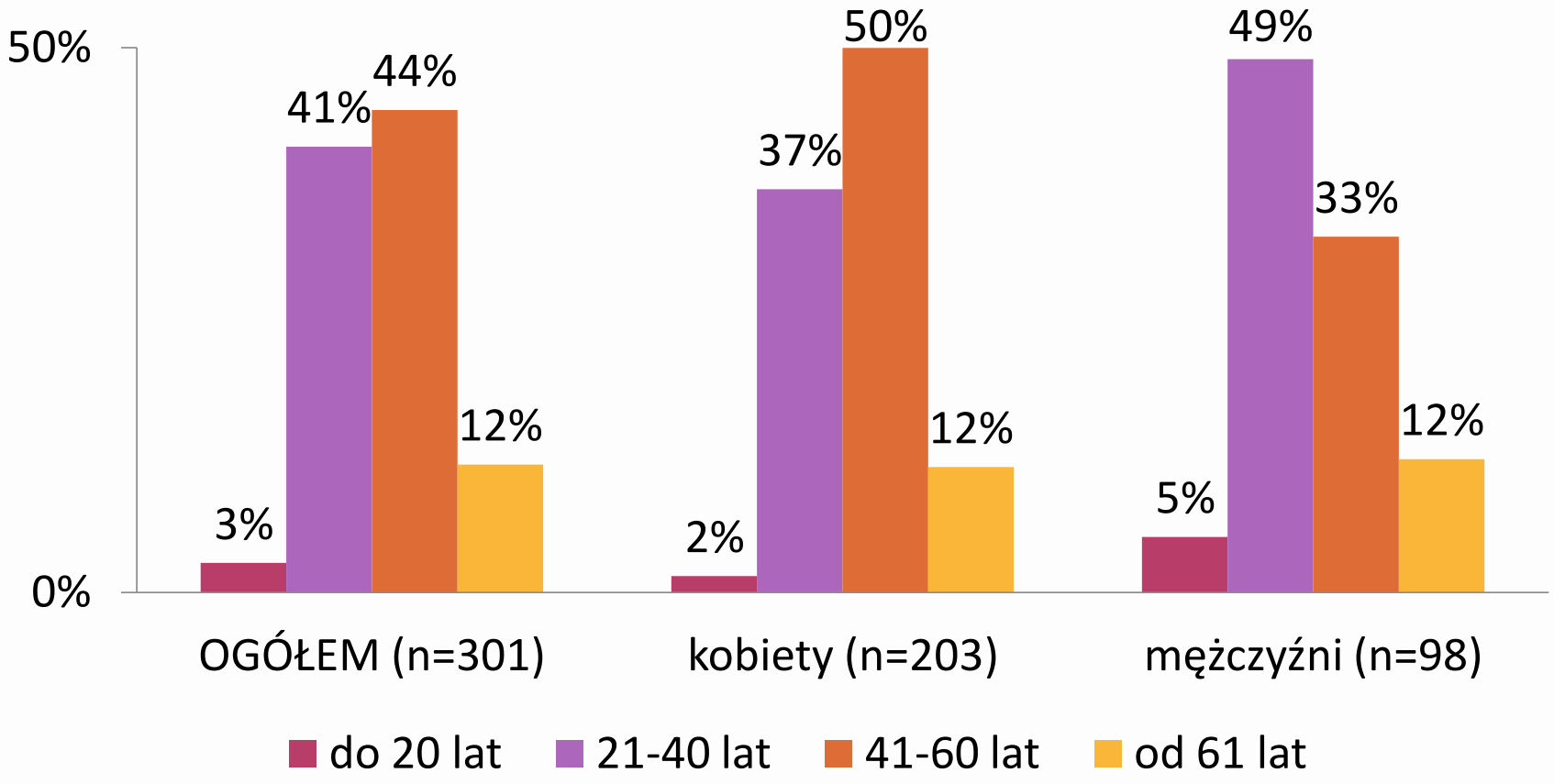

PROJEKT „DOM TO PRACA – AKTYWIZACJA I PARTYCYPACJA OBYWATELSKA OSÓB PRACUJĄCYCH W DOMU" WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIE W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ.

WNIOSKI Z BADANIA
- OBECNOŚĆ PRACY W DOMU W PRZEKAZACH MEDIALNYCH

Tematyka pracy w domu nie stanowi ważnego obszaru zainteresowań mediów głównego nurtu w Polsce.

Zarówno najpopularniejsze serwisy informacyjne, jak i tygodniki społeczno-polityczne w pierwszym półroczu 2014 r. niemal nie podejmowały tego tematu.

Trochę częściej gościł on na łamach dzienników (kilka artykułów w miesiącu) i w serialach telewizyjnych (3% czasu), natomiast najbardziej powszechny był w miesięcznikach kierowanych do kobiet (nawet ¼ numeru).

PROJEKT „DOM TO PRACA – AKTYWIZACJA I PARTYCYPACJA OBYWATELSKA OSÓB PRACUJĄCYCH W DOMU" WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIE W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ.

WNIOSKI
– PŁEĆ A PRACA W DOMU

W polskich serialach, jak również dziennikach o charakterze tabloidowym oraz czasopismach dla kobiet **praca w domu ma twarz kobiety**.

Wizerunek ten ulega zmianie:
- w serialach - wśród bohaterów poniżej 40. roku życia

- w miesięcznikach - gdy mowa jest o wychowaniu dzieci

Egalitarne podejście do pracy w domu promuje „Twój styl” i „Gazeta Wyborcza”. W tekstach publikowanych na ich łamach wskazuje się na nierówne obciążenie kobiet i mężczyzn pracą, a także na pozytywne strony partnerskiego podziału obowiązków.

PROJEKT „DOM TO PRACA – AKTYWIZACJA I PARTYCYPACJA OBYWATELSKA OSÓB PRACUJĄCYCH W DOMU" WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIE W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ.

WNIOSKI
- PRACA W DOMU JAKO TEMAT POLITYCZNY

Nieodpłatna praca domowa z reguły jest prezentowana jako sprawa prywatna, osobista, kwestia poszczególnych osób czy par.

Systemowy charakter problemów z pracą w domu, związek między podejściem do tego obszaru życia a funkcjonującym systemem społeczno-politycznym zauważany jest w polskich mediach bardzo rzadko, z pośród monitorowanych mediów, głównie w „Gazecie Wyborczej".

Nowym i odrębnym tematem, który niewątpliwie został dostrzeżony, jako spraw polityczna jest **sytuacja nieodpłatnych opiekunów osób niepełnosprawnych, którzy stali się grupą interesu, widoczną w przestrzeni publicznej**.

PROJEKT „DOM TO PRACA – AKTYWIZACJA I PARTYCYPACJA OBYWATELSKA OSÓB PRACUJĄCYCH W DOMU" WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIE W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ.